

Szerkesztési iroda:
Nagybcskerek.

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre	— 24 kor.
Félévre	— 12 .
Negyedévre	— 6 .
Egy óra	— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —	

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetések irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybcskerek, 1911.

XL. évfolyam 131. szám.

Szombat, június 10.

A véderőjavaslatok körül.

— június 10.

A véderő-bizottság első ülése után már meglehetősen állapítani, hogy a kormány a véderőjavaslatok dolgában igen előnyös helyzetben van.

Látni való volt ugyanis, hogy bár az ellenzék a tanácskozás első napján a legjelesebb katonai szakértőit állította sorompóba, az oppozíciónak ezek a legnagyobb erősségei is csak vajmi gyenge érveléssel tudták az ellenzéki álláspontot megindokolni. A kormány híveinek jól esett hallani, hogy még a Justh-párt vezérszónoka is sok üdvös intézkedést talált az új véderőjavaslatban. És nem kerültette el a figyelmét, hogy a két függetlenségi párt szakértői katonai szempontból kifogásolni valót a kormány javaslataiban alig találván, átlátszó taktikával csakhamar átvitték a vitát a politikai térére, anélkül azonban, hogy ezen a téren is nagyobb szerencsével operáltak volna. Mert a miniszterelnök egy, a tárgyilagos halgatóság nézete szerint igazán briliáns polémiában, világosan kimutatta, hogy az ostromlók a politikai téren is vajmi gyenge álláspontból intézik támadásukat.

És a kormánynak minden tekintetben igaza is van. A komoly ellenzékiek elismerik, hogy Hédervárynak minden erkölcsi jogosultsága meg van rá, hogy a véderőjavaslatot előálljon, mert ő már a választások előtt megmondotta, hogy ő a véderőreformot olyan sürgős és fontos állami szükségnek tartja, melyet önmagáért és nem „ellenzolgáltatásért” kell az országnak elfogadnia.

Ez így is van. Mert, ha egy kormány az ország elé áll és azt mondja: én meg akarom odatni a véderő problémáit és a mit adok, a mi terhet vállalok, azt az ország érdekében vállalom, ellenszolgáltatástól tehát függővé nem teszem; ha egy kormány ezt mondja és ha az ország azután ennek a kormánynak többséget ad: akkor ez a kormány joggal hivatkozhatik rá, hogy az ország akaratát hajtja végre, amikor a véderőreform megszavazását kéri az országgyűléstől.

És a legalkotmányosabban járt el, mert a peres ügyet a választók elé terjesztette. És ha még ez a tény sem szolgáltat ugyan okot az ellenzék néma behódolására, arra mindenesetre igen erős, a képzeltet legerősebb indokot adja, hogy az ellenzék a maga ellenzék álláspontjának képviselőit maga nemileg türtőztesse, hogy a normális keretek között mozogjon s a maga bebizonyult kisebbségi véleményét az országra erőszakosan ráoktrojálni meg ne kísérelje.

A torontáli jegyző-egyesület munkássága.

— Az évi jelentés. —

(Befejező közlemény.)

II.

Nagybcskerek, június 10.

Egy év leforgása alatt személyesen részt vettünk:

1. 1910. május hó 4-5-én Budapesten tartott országos központi jegyzői egyesületnek választmányi és rendkívüli közgyűlésén Forster Imre egyetemi főjegyző, Szepsey Mihály torontál-vásárhelyi, és Bene Géza keviszöllői kartársak kíséretében.

2. 1910. május hó 8-án testületileg részt vettünk a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesületnek negyedszázados fennállása alkalmával Nagybcskerekén tartott diszgyűlésén és ünnepségén.

3. 1910. október hó 15-17-ig Budapesten lefolyt községi és körjegyzők országos központi egyesületnek rendes közgyűlésén és ugyanakkor az „Erzsébet Királyné”-ról nevezett Országos Árvaháza és segélyező-egyesülete megalakuló közgyűlésén. Emő gyűléseken társaim voltak: Forster Imre egyetemi főjegyzőnk, Mohaupt Gyula alibunári és Mesterovits Pal antalfalvi kartársak.

4. Bácsbodrogvármegyei jegyzői egyetemi 1911. márc. 19-én Zomborban, Temesvármegyei jegyzői egyetemi pedig 1911. évi márc. hó 25-én Temesvárott tartotta meg rendes évi közgyűlését. Előbbi közgyűlésen az országos központi jegyzői egyesület kebeléből Uszky Bálint elnök, Jászberényi Miklós főjegyző és Pap János hevesmegyei s mint szomszédvármegyei, csekélységem; utóbbi közgyűlésen pedig Uszky Bálint elnök, Bercsényi József a bácsbodrogmegyei jegyzők egyetemi főjegyzője és alulírott mint vendégek vettünk részt. Mindkét gyűlésen a kartársi együttartozás és testvéri szeretet dominált. Fájós érzést váltott ki ama tudat, hogy tulterhelt hivatásunk kevés alkalmat nyújt a kartársi kötelek és közös közérdek megújítására s szorosabb tetelére.

5. A torontálvármegyei községi közigazgatási tanfolyam hallgatóknak f. évi május hó 21-ikén végbement zászólószentelési ünnepélyén részt vettünk: Jankovits Szilárd, Breitkopf Kálmán, Mesterovics Pal, Budur Sándor, Flóth Nandor, Sepsey Mihály, Zsivkovits Bogdán, Jedlicska Jenő, Epifamér Boldizsár, Stefanovits Miklós, Grandjean Géza, Joanovics György, Szávicz Szilárd, Perits György, Fraasz Károly, Gyurin Milenkó, ifj. Forster Imre, Zsiross László, Staats Tivadar, Nikolács Milán, Rankovics István és Sofró Dezső kartársakkal.

Tisztelt közgyűlés! Mielőtt jelentésemet befejezném, bátorkodom azt a kérelmet előterjeszteni, hogy szak- és egyesületi lapunkat a „Községi Közlöny” előfizetéssel, hirdetések felhasználásával, előfizetők gyűjtésével, valamint

„TORONTÁL” tárcája.

A kulturhétről.

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

Írta: Dr. Borsodi Lajos.

Valamikor, nem is régen még a művészet evangéliomáról írtak és tanítottak megváltó ígért és a lelkekben erős tüzzel lobogott a hit, hogy a művészet egy kész és érzelhető eredmény, biztos szabályokkal és szilárd normákkal, becses örökség minden elkövetkezendő generáció számára. Ma már tudjuk, hogy a művészet lényege nem örök felelet, hanem örök kérdés, amely minden egyes alkotás alkalmával mint súlyos probléma szállja meg a művész vívódó lelkét és a választ nem kétes értékű szabály, hanem maga a művészi megnyilatkozás, a kieszakadt produktum, amelyet atólel a teremtő lélek friss és finom levegője. Minden művészet egy titokzatos műhelyből, az egyéniség mélységeiből kerül napvilágra, amelynek falain pozdorjává török minden régi szabály, még akkor is, ha egyébként evangéliomi szentséggel közeledik a lélekhez. A művészi megnyilatkozás a legigazabb „én” és ha valakitől kő esőn vesz, a művészet áldásos harmóniája helyett már két lény viaskodását, örökös disszonanciáját mutatja, amelyben eltörpül az erő és elhalványul a szépség.

A nagybcskerekai kulturhét az egyéni művészet előtt nyitott kaput, azt látta előkelő vendégül egy felejthetetlen héten át. Szeretném konstatálni, hogy ez a művészet itthon érezte magát nálunk, hogy szállást adtunk neki, nem a falaink között, hanem megértő lelkünkben, hogy egybeforrtunk vele gondolatban és érzésben. Mégis inkább konstatálom, mint vallom: az új művészet diszkrét és tartózkodó és előkelőséghez tartozik, hogy nem szalad a karjaink közé, hanem megvárja a megértés kisarjadását, ami a lélek világában lassu és bonyolult folyamatot jelent. Ölekezni ellenségek is tudnak, de a meg-

értés barátságában egybeforrni, csak hasonló lelkek képesek.

Azért az új művészet hozzánk látogatását egyelőre csak kellemes séjournak tekintem, mégis a nagy és jelentős eredménnyel, amelyet minden ismerkedés magában rejt. A modern kultúrember lelke egy összehangolt ezerhuru harfa, amelynél ha egyetlen bur meggendül: rezonál az egész hangszer. A megismerkedés tényéből következik, hogy a művészet új szárnyalásai köszöntöttek bennünk és nincs nagyobb és néhezzebben megközelíthető ujszerűség, mint egy idegen művészet, amelynek lényege: a más-hoz nem hasonlítás, az önmagában való kerekdedség, az a szokatlan etika, hogy nincs edes szülője és nem szereti gyermekét. Az új művészetnek hajlékot adtunk és tisztelettel környeztük, de hitvallomása — úgy hiszem — ezáltal még nem ejtette rabul a lelkeket. Itt ott mintha a hangulatokban mégis kigyulladt volna a megértés fénye (futó tűz, amely terjedni tud) és mint kétségtelen bizonyosság került közénk a hangos hiras: van és létezik új magyar művészet, új stílus, új anyag a megfinomodott gondolkozás számára.

A természet és művészet egymáshoz való viszonyáról minden megállapítás ma már közbélylyé süllyed, de annyit talán mégis szabad hangoztatni, hogy a természet képe megis csak az emberi lélekben finomodik művészeté és az újjászületett természet minden szépsége: a művészet, lelki erőkből származik hogy a természet csak hatalmas nyersanyag, a művészet pedig a természeti szépségeknek finom érzéssel megsejtett extrakuma. A természet millió külön szín és millió halott vonal a festő művészet: néhány szín boldog találkozás, néhány vonal forró ölekezése. Ez a találkozás, ez az ölekezés a művész egyéni világában történik meg, annak a titkos szenzációja. Keletkezésének minden szabálya szent titok és mikor mint kész élet napfenyre kerül: magában hordja az egyéniség súlyos tartalmát, benső erők vonaglásak rajta, egyéniséget sugároztat és ezért, hívják bár impreszionizmusnak, modernségnek, vagy bármi más-

nak: tiszteletet parancsol és a megértéssel járó fáradozást megérdemli. Ezt a tanulságot a kulturhét hozta hozzánk közelebb és aki tanulságnak vette: a megértéshez vezető ösvényt ta alta meg.

Zene és irodalom is új kontóben állott elénk. Új ritmusok és a hangok új színezése és összefonódása csapott le a lelkünkre és az ezernyi hanghullámban is az egyéniség himnusza zengett. Nem a tegnapi és nem is a ma zenéje ez, mert új szépségei előreviszik a jövődők világába, ahol majdan utoléri az, aki ma megismerte. És titokzatos hangulatával, kivételes sejtéseivel megjelent előttünk az új magyar líra és hozott sejtető szavakat, könnyű és hajlékony kifejezéseket. Érzésfutamok élnek, gondolatfoszlányok usznak az új magyar dalban, a melynek ma már az a hite, hogy a szó csak színfolt, csak nyersanyag, a szavak harmóniája pedig a líra művésze, a legmélyebb hangulat inkarnációja és ebben küönbözik a kimondástól, a kijelentés szürkességétől. Ezek a finom hangulatok mintha apró gyökereket bocsátottak volna a mi lelkünkbe is és úgy láttam: itt közelítettük meg az új művészetet érzéssel és hideg tiszteletünk is itt izzott át szeretetté. Valamint a megértés minden készségével helyeseltünk a szini rendezésről vallott enunciacióknak is.

Nagy vonásokban így gondolom el a kulturhét eredményeit, a melynek finom atmoszférája mintha még ma is körülöfonna, simogatna bennünket. Nem emlékként, hanem eleven valóságként szeretném látni ma is a modern kultúra itt lezajlott eseményeit, mert az emlékezés fogalmában ott lappang a felejtés átka, a kulturhét pedig a halódó multtal való minden közösség megtagadásával, új szövetséget akart teremteni új művészet és modern gondolkozók között. Ez a művészet nem érteket, hanem megértést keres, nem közönséget, hanem munkatársakat és nem toboroz, hanem válogat. És ha ez a szövetség az országban igazza és szilárdvá válik, minden jogunk meg van arra, hogy a kezdeményezés daunát ünneppet jelző pros betűkkel annaleseinkbe följegyezzük.

cikkek beküldésével támogatni sziveskedjete. Hasonlólag kérem kegyeskedjete oda hatni, hogy községekben a községi- és körjegyzők árva-házgyűfája mint hazai gyártmány gyökeret verjen. A gyár mint ismeretes az eladási árból 5%-ot ad át országos egyesületünknek, hogy abból szegény árva jegyző gyermekeket nevelhessünk. Ha csak 6000 községbe évente 1-1 láda (50 csomag) gyufát rendelének, már 16 650 korjutna belőle a szegény árváknak. Pedig egy láda gyufa még a legutolsó kis községben is elkélne.

További kérelmünk az, hogy f. év április 20-án 31. sz. a kibocsátott kérelmünket kegyeskedjete megszívlelni; hisz a hányan belépünk a községi- és körjegyzők „Erzsébet Királyné” árva-ház és segítő egyesületébe annyi árva-nak könnyei fognak felszáradni. Nem ismeretlen előttetek, hogy az országos központi jegyzői egyesület eddigi fáradozásával múlt év végén 215 937 kor: 48 fillérből álló összeget gyűjtött már e célra. Az egyesület célravezetőbbre vette, a külön fizető tagokból álló egyesület megalakításával a sikert elérni. Csak a közönyt kell magunkról leráznunk.

Ama reményemnek adok kifejezést, hogy kartársaim ezen humánus intézményünkhez csatlakozva, a tagok sorából hiányozni nem fognak. Azért e helyen is kérlek benneteket, hogy az aláírási ívetek teljes jegyzéssel f. évi július hó végéig, ellenben a 2500 koronás alapító tagoktól beszerzendő nyilatkozatokat 1912. évi április hó 1-ig hozzám beküldeni sziveskedjete.

Vegre ide iktatom a községi közigazgatás rendezésének alapjához szükségessé vált, megyénkben szintén gyűjtött statisztikai adatok eredményét. Ezek szerint van Torontálvármegyében: 158 önálló községi jegyzőség, 20 körjegyzőség, összesen tehát 178 jegyzői állás. Csatlakozó község van 28. A jegyzők közül működik régi minősítéssel 145, új minősítéssel 33 = 178. Ezek közül magasabb képzettséggel bír 57. A 206 községi bírők közül 7 irástudatlan, 186 csak ír és olvas, 13-nak van középiskolai képzettsége. Segédjegyzői állás 190 van szervezve.

A községi pótdadó nincsen 16 községben, 190-ben pedig van. A pótdadó 7 községben 20%-on aluli, 79 községben 20-60% között, 76 községben 60-100% között, 27 községben 100-200% között váltakozik és 1 községben (Ferenccsalás) 200%-on feletti pótdadó lesz kivetve.

HIREK.

Tájékoztató.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig. Könyvtárára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van. Hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 7/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután 6-ig. A kádfürdő reggeltől este 7 óráig nyitva van.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás jelentése.

Június 10.

Barométer — délután 1:38 órakor: 748.4 mm. Hőmérséklet: maximum 24.5 C°, min. 14.5 C°. Csapadék: —. Felhőzet: Cu—St. 9. Szélirány és erősség: NW. 3.

Jóslat a következő 24 órára: Enyhe. Elvélve csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasás. tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 perctig; csapadék reggel 8 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perctig; felhőzet: Ci — firtósfelhő, Cu — gomolyfelhő, St — rétegesfelhő, Nb — esőfelhő, Ci—St — felhőfátyol, Ci—Cu — bárányfelhő Cu—St — réteges gomolyfelhő. Szélirány: N — észak S — dél, W — nyugat, E — kelet. Felhőzet nagyság 0 — tiszta ég, 10 — teljesen borult. Szélerősség: 0 — szélcsend, 8 — nagy vihar.

— Személyi hír. Dr. Dellmanics Lajos főispán ma délután Zsombolyára utazott, ahol részt fog venni a Babics József udvari tanácsos tiszteletére ma este rendezendő banketten.

— A közigazgatási bizottság ülése. Torontálvármegye közigazgatási bizottsága június 12-ikén hétfőn d. e. 10 órakor tartja június havi rendes ülését a vármegyeház főispáni kistermében.

— Iparhatósági ülés. Nagybecskerek város iparhatósága ma délelőtt dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen különböző folyó ügyeket intéztek el.

— Babics József ünnepzése. Említettük már, hogy Babics József udvari tanácsos tiszteletére, kitüntetésé alkalmából Zsombolyán ünnepi lakomát rendeznek. A lakoma ma este fél 9 órakor lesz Zsombolyán a Jemelka-szállodában s a köztisztviselőkben álló kiváló férfit ünnepelésére Nagybecskerekéről is sokan mennek át Zsombolyára.

38-63

— Görög keletiek pünkösde. Görög keleti vallású szerb polgártársaink holnap és holnapután ünneplik meg pünkösdjüket, mely alkalomból mindkét napon a gör. kat. templomokban délelőtt fél 10 órakor, kedden délelőtt 9 órakor pedig a két temető-kápolnában istentiszteletek lesznek.

— Eljegyzések. Löwy Zsigmond nagybecskereki földbirtokos eljegyezte Löwinger Ilonkát Aradról. — Dr. Pesity Áron törökbecsei orvos eljegyezte néhai Fuka Sebestyén volt honvédszázados hájos és nagyműveltségű leányát Zsófit.

— A nagybecskereki kulturhét. A nagybecskereki kulturhét rendező-bizottsága tegnap este a kaszinóban értekezletet tartott, amelyen Mayer Jenő bemutatta a számadásokat, melyek szerint befolyt 3864 kor. 63 fill., kiadás 3715 kor. 95 fill., marad készpénz tőbblet 148 kor. 68 fill. A felmentvény megadása után az értekezlet elhatározta, hogy ezt az összeget a rendezőség átutalja a Tmkének azzal, hogy egy megfelelő kulturális kiadásra tetszése szerint fordítsa. Ezután dr. Perisics Zoltán polgármester, a rendező-bizottság és a város közönsége nevében köszönetet mond dr. Vinczehid Erő főjegyzőnek, mint a rendező-bizottság elnökének, a kulturhét körül kifejtett áldozatkészségéért és buzgó fáradozásaiért. Elhatározta a rendezőség, hogy köszönő leveleket intéz a kaszinóhoz, az előadóknak, a városi tanácshoz, a polgármesterhez, villamhöz és mindazokhoz a cégekhez, melyek a kulturális munka sikerét elősegítették, így az Eisenstädter, Grünbaum, Praschák testv. Bence A. és fia céghez.

— Évzáró vizsgák a felsőkereskedelmi és polgári iskolákban. A nagybecskereki alsó felsőkereskedelmi és polgári iskolában a folyó tanévi évzáró vizsgálatok sorrendje a következő:

A felső kereskedelmi iskolában: Június hó 10-én d. e. 8-tól hittani vizsgálatok. 11-én d. u. 4-től tornavizsga. 16-án és 17-én szövegi érettségi vizsga. 19-én és 20-án d. e. és d. u. az alsó- és középső oszt. vizsg. 14-én magánvizsgálatok.

A polgári iskolában: Június 10-én d. e. 8-tól hittani vizsgálatok. 11-én d. u. 4-től torna- és ének vizsga. 16-án d. e. 8-tól az I. és II. oszt. vizsga. 17-én d. e. 8-tól a III. és IV. oszt. vizsga. 19-én és 20-án d. e. 8-tól magán-tanulók vizsgája.

— A tűzoltó-szövetség közgyűlése. A „Torontálmegyei tűzoltó-szövetség” folyó évi június hó 18-án délelőtt 10 órakor a vármegyeháza főispáni kistermében közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Az 1910. évi zárószámadás. 2. Az 1912. évi költségvetés. 3. Botka Béla nyug. főispán levele. 4. A vármegye törvényhatóságok 1910. évi segélye. 5. A nagyszentmiklósi önk. tűzoltótestület ruházati kölcsöne. 6. Szávics Sándor vm. tűzr. felügyelő jelentése a tűzvizsgálatokról. 7. Ugyanannak jelentése a kereskedelmi iskolai növendékek tanfolyamáról. 8. Stolz Adolf vm. tűzr. felügyelő jelentése a nagyikindai gőzmalom részvenytársaság gyári tűzoltóságának megalakulása ügyében. 9. Gasztonyi Lőrincz tolvádai parancsnok tanfolyami segélye. 10. Szövetségünknek a Budapesten meg-

tartott nagygyűlésen való képviseltetése. 11. Párdányi járási tűzr. felügyelői állás betöltése. 12. A veszprémi kongresszusra kiküldöttek utisegélye. 13. Brüfach Mihály kisörszi volt tűzoltó panaszos ügye. 14. Stolz Adolf vm. tűzr. felügyelő jelentése a Kiszomborban megtartandó versenygyakorlatok tárgyában. 15. Jelentés a Zsombolyán megtartott 9 napos oktatásról. 16. „Tűzoltók Lapja”-nak a testületek részére való megrendelése. 17. Honvédelmi bizottság kiképzése. 18. Nagy-bikacs és Battyánháza községek kérelme tagdíj elengedése iránt. 19. „Rónay Jenő” jutalom alap kamatainak kiosztása. 20. Esetleg még időközben beérkező és közgyűlési tárgyalást igénylő jelentések és indítványok.

— Utóállítás. A város főjegyzői hivatala, mint katonagyószotály, ezután is közli, hogy a legközelebbi utóállítás Nagybecskereken folyó hó 13-án d. e. fél 9 órakor lesz a Rezső-laktanyában.

— Meghívó. Az 1911. évi április 25-ikén Gyertyámoson megtartott méhészeti értekezleten Bosch Fülöp indítványa folytán hozott határozattal alulírottak bizattak meg arra nézve, hogy a torontálvármegyei csenei főszolgabírói járás területén a méhészetnek közgazdasági okból felvirágoztatása végett járási méhészeti egyesületet közgyűlési intézkedéssel alakítsanak és hogy egyben Délmagyarország összes méhészeti egyesületei tömörítsék délmagyarországi méhészeti egyesület címe alatt meghatározandó központi székhelyiél. Nyert utasításnak eleget teendő, mindenekelőtt felhívjuk a csenei főszolgabírói járás területén lévő összes méhészeteket közönségenként és az előttünk ősmert méhészeteket személyesen, hogy: 1911. évi június hó 11-én délután 3 órakor Gyertyámos község házában, a közgyűlésen megalakulás elapszabályok létesítése, az egyesület vezetősége és a választmány megalakítása, nemkülönben a Délmagyarországra kiterjedő méhészeti egyesület szervezése tárgyában intézkedések megtétele végett teljes számban jelenjenek meg. Gyertyámos, Kisfaludy elnök, Kreppel jegyző.

— Vészegény nőknél beállott székrekedés ellen nincsen biztosabb és kellemesebben használható orvosság, mint a természetes Ferencz József-keserűvíz, melyből reggeli előtt egy fél poharral kell lehetőleg felmelegítve, vagy meleg vízzel keverve meginni! A „Ferencz József”-viz hatása csak fokozódik, ha kortyontinkt isszuk. A beteg természetét szerint 1-2 órával a használat után a hatás minden fájdalom és csikarás nélkül biztosan jelentkezik és a belek ismét normálisan fognak működni! A valódi Ferencz József-keserűvíz fűszerkereskedésekből és gyógytárakból beszerezhető.

— Gyanus halál. Belancsity Milán gyálai földbirtokos özvegyember lévén, a napokban este egyedül vacsorázott és a ház cselédje azalatt az udvaron végezte a gazdasági teendőket. Az egyik szolgának valami kérdéni valója volt a gazdájától, bement hát hozzá és bár nagy illedelmesen is szólta azt, választ mégsem kapott a tal fölé hajolt urától. A szolga kétszer-háromszor is belekezdett és hogy a hangos szó is eredménytelen maradt, közelebb merészkedett és akkor látta, hogy Belancsity Milán nem él. A szolga becsodította a hánepet, hamarosan megjelent a községi orvos is, aki mérgezést konstataált s erről jelentést is tett a nagyikindai ügyészségnek, ahol rögtön elrendelték a hulla boncolását. A boncolást megejtették és megállapították, hogy szívizélhűdés ölte meg az amugy is beteges Belancsityot.

— A torontái betyár. A régi betyárkorszakot elevenítette föl rövid kis időre Torontálban, a nagybecskereki fogházból megszökött Uzurov Szvetozár. A vakmerő ember, akit most Bótoson, ahol elfogták, faggatnak időközben elkövetett bűncselekményei miatt, szökése után korántsem menekült messzire, hanem itt barangolt Torontálban s egyre-másra követte el a lököteket. A betyár egész sereg lovat elhajtott és értékesített s vakmerőségében annyira ment, hogy még Nagybecskerekéről is lopott lovat. A tolvajlásokban társa volt Mrksics Péra, akit időközben szintén elfogtak. Mrksicsot tegnap Nagyikindáról Bótosra vitték s itt szemébe mondta az eddig tagadó Uzurovnak, hogy ketten követték el a tolvajlásokat, amire azután Uzurov is beismerete.

SALVATOR

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. — Természetes vasmentes savanyúvíz.

• Kapnató ásványvizkereskedésben és • SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat, Budapest, V., Rudolf-rakpart 8.

38-6138

a lopásokat. Uzurov és társa öt-hat helyről loptak lovat, köztük a nagykikindai főszolgabírótól is. Bótoson négy lovat és egy csikót rejtett el Uzurov s ezeket akarta a legközelebbi vásáron értékesíteni, amikor Bótoson megcsípték. A többi lovakat sikerült neki értékesíteni, kivéve négyet. Ezeket nem tudta eladni, hát lebunkózta s bőrkötet lehozva, ezt adta el. A hullájukat ott hagyta a réten Bótos közelében s a hullákat meg is találták. A lopások egyrészt még tagadják s most ezirányban nyomoz a csendőrség. Mig ezt a nyomozást befejezik, addig Bótoson tartják fogságban erős őrizet alatt a torontali betyárt s azután behozzák újból a nagybecskereki törvényszék fogházába.

A nyár veszedelmei és a csecsemők. A csecsemők halandóságának legnagyobb százalékát a nyári megbetegedések szolgálatják. Ezek közül is a legveszélyesebb a hasmenés, a gyermekek gyomorbelhurutja, mely elég gyakran pár nap alatt kioltja a csecsemő életét. A gyomorbelhurutot többnyire a tej baktériumai okozzák, melyek nyári hőségben rohamosan szaporodnak és a tej bomlását is előidézik. A tehéntej nemcsak akkor veszélyes a gyermekekre nézve, a mikor már láthatók is a bomlási processzus eredményei. Eppen ezért kiküszöbölendő lenne a tej a gyermekek étrendjéből a forró évszak idején. A meleg időjárás alatt a tehéntej csak olyan alakban adható a gyermeknek, mely a mellett, hogy a tej alkotórészeit bomlásra nem képes állapotban tartalmazza, tápláló és könnyen emészthető anyagok hozzáadásával kifogástalan táplálékot képez. Ilyen követelményeknek felel meg az általános ismert Nestlé-féle gyermekliszt.

A hálószobák réme. a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a Löcherer Cimexinrel történtek próbák, beigazodott, hogy Cimexin nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat, vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy, mely ellen egyedüli biztos szer. Kapható: Kollarich gyógyszerárban Nagybecskereken és a készítőnél: *Löcherer gyógyszerésznél Bártfán.* 249x40.32

Veszedelmes vasalás. Súlyos baleset történt a szomszédos Ernőházán. Az ottani gyógyszerész Lukás Frigyes cselédje egész délután vasalt a szénvasalóval s miután a szén nem jól égett a vasalóban, a tűz élesztgetése céljából Lambrecht Kati cselédeleány gazdája tilalma dacára borszeszt öntött a parázsra. A borszesz hirtelen lángra lobbant, a borszeszes üveg szétduzzant és tartalma szétömlött a cselédeleányra, kinek ruhái rögtön lángot fogtak s mint egy égő fálya jajveszékelve szaladgált az udvaron. Kiáltásaira segítségére sietett a gyógyszerész s letépte a leány égő ruháit és a tüzet rajta eloltotta, miközben a gyógyszerész is súlyos égési sebeket szenvedett. A szerencsétlen leány, akinek csak majdnem az egész teste megégett, borszesztó látványt nyújtott, mert a megégett bőr cafatokban lógott le róla. A községi orvos rögtön kéznél volt s a szükségeseket megtette, de a sérülések súlyos volta kétségessé teszi a leány életben való maradását. Ernőháza községe az esetet rögtön bejelentette a nagybecskereki kir. ügyészségnek és Schaa József segédjegyző azonnal megindította a vizsgálatot aziránt, hogy terhel-e valaki felelősség az elszerecséttetésért.

Fényképezési készülékek műkedve'öknek. Mindazoknak, akik a fényképezést a legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll. cégnek Bécs, I. Tuchlauben 9. cs. és kir. udvari szállító 1854 óta fennálló fényképezési eszközök különlegességei áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi bérmentve a cég.

Országos vásár. A perlaszi legközelebbi országos vásár f. évi június hó 24. és 25-én fog megtartatni. Állatok csak szabályszerű marhalevéllel bocsajtatnak a vásárra. A kocsisok fogott lovak is ellátandók marhalevéllel. Mindenemű állatok felhajtása szabad; állatok felhajtása a vásárra csak folyó évi június hó 24-én reggel 5 órakor engedtetik meg, előbb a vásárra menni büntetés terhe alatt tilos.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt heten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Angyal János rk. vasuti fékező és Bukovann Iona gk. varrónő. — Westter Ferenc rk. szobafestő és Maltét Éva rk. — Francz Ferenc rk. napszámos és Dekorsi Anna rk. napszámos. — Grubacszy Sebő gk. földmives és Posity Iona gk. — Lux Károly rk. borbély Laufer Katalin rk. — Weisz Jakab rk. szabósegéd és Tóth Mária rk. — Eisenbarth János rk. kereskedő és Wesp Gizella Hermina rk.

Születések: Angyal Sebő gk. napszámos, fia. — Erdős Béla ref. tanár, fia. — Rintye János rk. magtáros, fia. — Parmantye Katalin gk. cseléd, leány. — Szenetyan Mihály gk. tanár, leány. — Zsivánovics István gk. csizmadia, leánya. — Popov Lyubomir gk. napszámos, fia. — Kurunci József rk. napszámos, leánya. — Braun Ármán izr. kereskedő, leánya. — Rácz Mihály rk. gépolajozó, leánya. — Hering József rk. cukrászegéd, leánya. — Giljum Peter rk. szolga, fia. — Turinszky Radivoj gk. napszámos, fia. — Gruity István gk. napszámos, fia. — Jankovics Lőrinc rk. kereskedő, fia. — Csókity Katalin gk. napszámos, leánya. — Schepp Péter rk. napszámos, leánya.

Halálozások: Friez Jánosné, rk. 48 éves, szivbaj. — Obrenov Vazul, gk. 31 éves napszámos, tüdővész. — Krajován Jánosné, gk. 71 éves, aggkór. — Wilhelm János, rk. 62 éves városi szegény, agyuta. — Berger Ádám, rk. 54 éves napszámos, heveny bélhurut. — Zsivánovics Emilia, rk. 6 napos, életgyenge. — Jungheim Miklós, rk. 55 éves napszámos, tüdővész. — Margán Ábrahám, gk. 77 éves, szivbaj. — Baity Viáda, gk. 4 éves, agyhártyalob. — Kitarity Szilvó, gk. 1 hónapos, görcsök. — Annau Józsefné, rk. 73 éves, tüdőlob. — Laczkov Arzenné, gk. 32 éves, tüdővész. — Baaden Hugó, rk. 52 éves órásmester, szivbaj. — Zsivity Lázár, gk. 55 éves bérsgazda, tüdő-tágulás. — Marschal Mihály, rk. 10 éves, idült veselob. — Ocskó Magdolna, rk. 6 hónapos, bélhurut.

Elvesztett pénztárca. Tegnapelőtt az Aradaczi-utcában elvesztett egy pénztárca, amelyben fontos iratok voltak. A megtalálót ezutun kéri, hogy a reá nézve csekély értékkel bíró tárcát illő jutalom ellenében a rendőrségnek átadja.

Strófák a hétről.

Meleg nagyon nagyon!
Igy mért venném rossz neven,
Ha nyári versemen
Unják magukat agyon.

A sok meleg nem is árt,
Igy véli ezt Medárd,
É jámor szent is.
Am legyen,
Bár neki könnyű már
Oda lenni;
De tudom, ha velünk izzadna,
Neha egy kis esőt még is adna.

Hanem egy kis hirt is döngök,
Ha ide figyelnek önök.
A kis szökevényről hallottak-e már?
Megkerült, — az a hire jár.
Históriája nem is oly kopott,
Mert bár újra lopott,
Lovakat
De ezzel is következetes volt,
Mert hiszen lóvá tudott tenni
Sokakat.

Pedig, hogy mennyire csacsi legény
Szegény
Kis szökevény,
Azt csak magunk fajta tudja,
Kiknek nem futja
A Tatrára
Nyarra, —
Mert mig neki a hűvös ingyen
Juta,
Mást kerülgét a guta,
Hogy drága pénzt is csak
Melegét
Vehet eleget.

Ha figyeled a szorongó
Diátot
Egy perc alatt kitalárod,
Hogy a meleg, nem is meleg
Még az olvadó aszfaltot is
Mosolyogja
Mi ez néki...

98-x17

MUSCHONG-BÜZIÁSFÜRDŐ
BÜZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ
BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz

ÜDIT-GYÓGYIT. **ÜDIT-GYÓGYIT**
Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült
hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a leg-
tek és a kiválószó szerek hurutos bántal-
mainál kitűnő hatásnak bizonyult.

ORVOSILAG AJÁNLVA.

Főlerakat: Fendler József cégnél
Nagybecskerek, Ferenc József-tér.
Kapható: Deutsch Márton, Fleiner Aladár cégeknél.
Arak: 1 liter „Phönix”-viz 32 fillér, 1/2 liter
„Phönix”-viz 44 fillér üvegenként.

Hej! az az érettségi!...

Régi
Barbár időknék
Maradványa;
Mert mi a fránya
Az öröme abban a tanárnak
Ha ki kiozza,
Hogy mi a szegény diáknak
Minden tudománya.

De nem rétestesztá
Az én versem,
Igyekszem hát, hogy
Végét vessem.
Bezzeg fön a kultuszon
Vítázók
Finom szakácsok,
Annyira nyujtják
Az ország kulturáját,
Hogy szerte oszlik-foszlik,
Mint a buborék
S marad, mi volt:
Csak pusztá lég!

Hegedős

Esküdtszék.

Az ittebei dráma.

— A tárgyalás utolsó napja. — A vád és védelem beszédek. — Papik Miksát elítélték. —

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, június 10.

A nagybecskereki törvényszék esküdtszéki terme még annyi embert nem látott együtt, mint tegnap délután és este.

Állandóan nagy közönség előtt tárgyalta a bíróság az ittebei drámát, de délutánra még jobban megnövekedett a közönség, estére pedig, mikorra a verdiktet várták, ember ember hátán szorongott a teremben s jóval a hallgatóság korlátján túl is elfoglalta a termet a közönség.

Estére az addigi csöndes kíváncsi érdeklődés izgalmassá növekedett. Mindsűrűbben röpködtek a tippelések: elítélik, fölmentik. A közönség érzése vegyes volt. Egyrésze az elítélés mellett foglalt állást, másrésze a fölmentést várta. Ahogy azonban megfigyeltük, ez csak a kisebb rész volt s az általános hangulat az volt, hogy a vádlott megérdemelne valamelyes büntetést. Nem sokat, de valamit úgy megleckéztetésképpen, megérdemelne.

Ilyen hangulatban hangzottak el a vád és védelem beszédei, amelyek mindegyike kiváló volt a maga nemében.

Az izgatottság pedig ezalatt nőttön-nőtt s látható türelmetlenséggel hallgatta a közönség Alföldi Ede törvényszéki elnök magyarázatait, amelyekkel az esküdteteket gondosan, a legapróbb részletekig fölvilágosította a bűncselekményekről, az esküdtszéki eljárásról s előadása után valóban a legegyszerűbb ember is tisztában volt az ügyvel.

Most az esküdték visszavonultak tanácskozni. Esti kilenc óra van. Fullasztó forróság a teremben, de azért alig mozdulnak az emberek a helyeikről. Ott ülnek, szoronganak egy teljes óra hosszat, mig az esküdték ismét bevonulnak a terembe. Az eddigi zsi-bongást hirtelen mély csönd váltja föl s a közönség szinte tulfeszült idegzetellel lesi az esküdték főnökének szavait, amely tisztán és érthetően hangzik:

... — Arra a kérdésre, hogy bűnös-e a vádlott az erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetésében az esküdték hétnél több igennel válaszoltak.

Itt érdekes megfigyelni a közönséget. A megdöbbenés fölzsissenése hangzik el. Diszkrét csöndes szisszenés, de látszik, hogy megdöb, bent a közönség. Valami enyhébbet várt. A verdikt kemény szavaira megjelent a fegyház képe, sok-sok évi börtön, a nyurga fiatalember darócruhában stb. Az emberek szorongással telnek el. A vádlott sápadt, kissé idegesnek látszik, de általában nyugodt. A padosorokban fölzokog az áldozat bájos menyasszonya. Persze nem a vádlottnak szólnak a könyei. Talán inkább örömkönyek...

Ez a hangulat azonban nem sokáig tart. A bíróság visszavonul tanácskozásra. A levegőben vagy egy negyed óra hosszat zsong a találgatás, a börtönévek emlegetése, amig ismét visszatér a bíróság s megint néma csönd áll be. És fölhangzik az elnök szava:

— Ö felsége a király nevében!

Majd következnek a többi: az ítélet s amint elhangzik: öt hónap, az emberek megint megütődnek. A fiatalság részéről egynéhány éljen harsan föl, de a közönség nagy többségére váratlanul hat. Emberölés, elítélő verdikt és öt hónap! Látszik, hogy most meg már keveslik a büntetést.

De ez a hangulat sem tart soká. Amire a vádlottat szabadon bocsátják s a nagy tömeg lassan széteszik, a megfeszült kedélyek megnyugszanak. Nézik az elítelt örömet, fiatalságát, a fiatalság esztelen lobogását s azután megnyugvással mondják itt is, ott is:

— Bölcs ítélet.

A terem kiürül, a lámpákat kioltják s csak a nagy Sphinx borong rejtelmesen a homályban.

Az érdekes tárgyalásról tudósítónk a következőkben számol be:

Tegnap délután a Papik Miksa elleni bűnügyben a vád- és védbeszéd elmondása volt az első teendő.

Az elnök az ülést délután 5 órakor újból megnyitván, felolvastatja az esküdekhez intézendő kérdéseket.

A bíróság az esküdekhez három kérdést intézett, nevezetesen: Bűnös-e Papik Miksa az erős felindulásban elkövetett szándékos emberölésben, ha nem, úgy jogos önvédelemből követte-e el a büncselekményt, a harmadik kérdés pedig úgy szól, hogy amennyiben az esküdek a jogos önvédelmet nem látják fennforogni, úgy félelemből, ijedtségből, vagy megzavarodásból hágtat-e tul Papik a jogos önvédelmet.

A kérdések felolvasása után a védbeszédre került a sor.

A védbeszéd.

Dr. Kovács Rókus kir. ügyész mindenekelőtt konstatálja, hogy a bizonyítási eljárás tulajdonképpen nagyban folyt le. A tárgyalás folyamán az esküdek hü fotografiát nyerhettek Papikról, aki véleménye szerint önérzeti túltengésben szenved es erőszakoskodó. Az is beigazolódtott, hogy Papiknak valóságos mániája volt a lövöldözés, ami azonban a fennforgó bűnügyben nem szolgálhat mentségére. Kétségbevonja, hogy Papik a véres tett elkövetése alkalmával annyira elvesztette volna lélekjelenlétét, hogy nem tudta volna, mit cselekszik. Ezután foglalkozik Szekesánnal, aki az ügyész szerint nem volt kötekedő természetű, sőt tudomása szerint még ellenségeivel is mindig kíméletesen bánt. Rövidesen ismerteti az esetet és cáfolja a mentőtannak vallomását. Fontosnak tartja azt, hogy Papikon a törvényszéki orvos semmiféle fojtogatási nyomokat nem észlelt s a kihaltatott tanuk egy része határozottan úgy adta elő az esetet, hogy Papik minden komolyabb ok nélkül lött Szekesánra. Véleménye szerint Papik ölési szándékkal követte el a terhére rótt büncselekményt s éppen ő volt az, aki indokolatlanul, szükségtelen s mint az ügyész hiszi, — kihívó fellépésével a mulatozó társaság haragját provokálta. Megengedi, hogy Papik erős felindulásban követte el tettet s kéri az esküdeket, hogy erős felindulásban elkövetett szándékos emberölésben mondják ki bűnösnek Papikot.

A védbeszéd.

Dr. Hubert Zsigmond védőügyvéd hangsúlyozza és példákkal igyekszik bebizonyítani, hogy Szekesán kötekedő, erőszakos ember volt, akitől Papiknak véleménye szerint igenis volt oka félni. Ezután Papik Miksát jellemzi röviden, aki véleménye szerint nem pusztán csak lövöldözéssel és szórakozással töltötte idejét felsőútleben, hanem hivatalos teendőin kívül komoly munkákkal is foglalkozott, védenve a korszmában semmi okot nem adott Szekesánnak arra, hogy fenyegetőleg lépjen fel ellene. Cáfolja a kir. ügyésznek azt az állítását, hogy Szekesán nem támadta meg Papikot. Eskü alatt kihaltatott több tanu vallomása bizonyítja, hogy Szekesán fojtogatta Papikot s így Papik kényszerhelyzetben cselekedett, amikor életét, testi épségét igyekezett megvédelmezni. Kéri az esküdeket, állapítsák meg a jogos önvédelmet vagy amennyiben ezt nem látják fennforogni, úgy a jogos önvédelemnek félelemből való túllépését kéri megállapítani.

A replikák után Alföldy Ede elnök megmagyarázta az esküdeknek a feltett kérdéseket, ami után az esküdek tanácskozással vonultak vissza.

Este 9 órától 10 óra 20 percig tartott az esküdek tanácskozása. Amikor az esküdek ismét megjelentek a teremben, a termet szorongásig megtöltő közönség lázas kíváncsisággal leste

a verdiktet.

Hollandér Károly mint az esküdek főnöke felolvasta a verdiktet, amely szerint az esküdek erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetésben mondották ki bűnösnek Papikot.

A verdikt felolvasása után a bíróság ítélet-hozatalra vonult vissza.

Este fél 11 óra volt már, amikor Alföldy Ede elnök kihirdette

az ítéletet,

amely szerint a bíróság az esküdek terhelő verdiktje alapján Papikot a 279. §-ba ütköző és a btkv. 281. szakaszának II. bekezdése szerint büntetendő erős felindulásban elkövetett szándékos emberölésért az enyhítő szakasz figyelembe vételével 5 hónapi fogházra és 2 évi hivatalvesztésre ítélte. A büntetésből a bíróság a vizsgálati fogsággal 2 hónapot és 10 napot kitöltöttnek számított.

Az indokolásban az elnök elmondja, hogy a bíróság súlyosbító körülményt nem látott fennforogni s kizárólag csak enyhítő körülmények figyelembevételével hozta meg az ítéletet.

A kir. ügyész a 92. §-t éves alkalmazása miatt semmisségi panaszt jelent be, a védő és vádlott ellenben tudomásul veszik az ítéletet, mely a közönség körében is bizonyos megnyugvást kellett.

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

A kultusz tárca vitája. — Interpellációk.

Budapest, június 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai parlamenti ülésnek valami különösebb érdekessége nem volt. Folytatták a kultuszvitát, amely egyelőre bizonytalan időre lekötötte a parlament munkásságát.

A mai vita során három szónok beszélt, az ülés végén pedig interpellációk voltak.

A mai ülésen Návay Lajos alelnök elnökölt, aki délelőtt 10 órakor nyitja meg az ülést.

Napirend előtt Richter János munkapárti képviselő a házszabályok megszigorítására nézve terjeszt elő indítványt, majd felolvassák az interpellációs könyvet, amelybe három interpelláció van bejegyezve amelyekre délután fél 2 órakor tért át a Ház.

Ezután folytatták

a kultusz tárca

költségvetési vitáját.

Az első szónok ma Popovits István volt, aki követeli a nemzetiségi nyelvek érvényesülését az iskolákban. A javaslatot egyébként elfogadja.

Utána Ságh Gyula Kossuth-párti beszélt, aki nagyobb súlyt kíván fektetni a valláserkölesi nevelésre. A javaslatot nem fogadja el.

Az utolsó szónok ma Liptay Béla volt, aki a tanítók fizetésrendezését sürgeti: a javaslatot elfogadja.

Ezután áttértek az

interpellációkra.

Zboray Miklós a közuti villamos vasut ügyében, gróf Károlyi Mihály pedig az argentiniai husbehozatal tárgyában interpellálnak s ezzel az ülés véget ért.

Mindig kifogástalan!

fehértömörűnek csak akkor örünnöd, ha mosónője ingeit, gallérjait és kezleit Schmitt-szappanoszappannal mossa. Ha rendszeresen töltött szappant használ, fehértömörűje csak hamar megsárgul és teljesen tönkreszítve. Nem is sejtji, hogy közönséges szappannak milyen nagy kárt okozhatnak. Ugyan ügyel-e mosónője a szappan jelzésére, a „Schmitt” névre és a „szappanosz” jegyre!?

A véderőjavaslat.

Budapest, június 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint fővárosi tudósítónk jelenti, a véderő-bizottság tegnapi, tehát harmadik ülésében az elnök már abba a helyzetbe került, hogy az új véderőjavaslat általános vitáját befejezettnek nyilváníthatta.

Az általános vitának ebből a normális hosszúságából is megállapítható, hogy az ellenzék egy elkeseredett ellenállásra alkalmas sérelmi anyagot a kormány előterjesztéseiben nem talált, amit egyébként szónokainak tárgyilagos és nyugodt hangja is bizonyít.

A bizottsági teremben, ahol kizárólag az érvek erejével lehet dolgozni, mert a hangulatkeltésnek és a szenvedélyek felcsigázásának nincs meg a kellő rezonanciája, a kormány erősen fölébe kerekedett az ellenzéknek, mert Héderváry gróf miniszterelnök tegnapelőtti beszédében politikai téren, Hazay Samu honvédelmi miniszter pedig a katonai szakkérdéseket és az új véderőtörvény pénzügyi szempontjait felőlelő tegnapi nagyszabású előadásában olyan erős érvekkel támogatta meg a kabinet katonai politikáját, hogy a két beszéd hatása nem csak a bizottságban tett mély benyomást, hanem az ország közvéleményére is bizonyára igen kedvező hatást gyakorolt.

Valóban lehetetlen is elzárkózni az olyan argumentálás igazsága elől, amelyben a honvédelmi miniszter a többi közt pl. számszerűleg azt mutatta ki, hogy Magyarország fejenként katonai célokra kevesebbet költ, mint egynéhány gazdaságilag bizonyára erősen mögöttünk álló Balkán-állam.

A katonai javaslatok esélyei ma a bizottsági tárgyalások eddigi lefolyása után még kedvezőbbeknek tűnnek. Ugy látszik, hogy a legszélsőbb harcmódorra a plenáris tárgyalásokon sem igen fog sor kerülni.

A parlament folyosóján tegnap Kossuth Ferencnek következő kijelentését kolportálták: Józán politikai sohasem helyeselhet olyan harcmódot, melynek rombolás a célja

A szegedi mandátum.

Budapest, június 10. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Szegedről jelentik, a Bánffy báró halálával gazdátlanra vált mandátumot legutóbb Návay Tamásnak kínálták fel, aki azonban a hír szerint nem fogadta el a jelölést.

Egy francia miniszter halálos balesete.

Budapest, június 10. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Párisból sürgönyzik, az igazságügyminiszter az utcán halálos automobil baleset érte. Automobilja ugyanis összeütközött egy kocsival s a miniszter halálos sérüléseket szenvedett.

Járványos száj- és körömfájás Szegeden.

Budapest, június 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint fővárosi tudósítónk jelenti, Szegeden az emberek között járványos száj- és körömfájás ütött ki, a betegeket erőszakkal kell a járványkórházba szállítani. A hatóság mindent megtesz, hogy a veszedelmes járvány tovább terjedésének gátat vessen.

A békéscsabai gyilkosság.

Budapest, június 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Békésgyuláról jelentik, az ottani királyi ügyészség a Zsilinszky fiukat vádiratában gyilkossággal vádolja. A jelentés szerint a szenzációs ügyben e hó 19-ikén tartják meg az esküdtszéki tárgyalást, mely előreláthatólag két napot fog igénybe venni.

Tőzsde.

Budapest, június 10. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	23 10
Rozs (októberre)	16 46
Zab (októberre)	18 78
Tengeri (július-a)	13 92
Tengeri (aug.)	14 12
Zab (májusra)	—
Buza (júniusra)	—

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóváltó Rt. (Budapest) heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzügyről.

Budapest, június 8.

A pénzügyi viszonyoknak állandóan kedvező alakulása, mely körülmény abban is nyilvánul, hogy külföldről, nevezetesen Franciaországból jelentékeny penzösszegek bocsáttatnak az itteni piac rendelkezésére, továbbá a termés kedvező megítélése voltak azok a momentumok, melyek a tőzsde irányzatát az elmúlt héten kedvezően befolyásolták, míg a külpolitikai helyzetet ezáltal nem részesítették figyelemben.

Az általában barátságosabb irányzatnak megfelelően főleg a vezető értékek voltak keresettek és ezek közül néhány bankrészvény — részben átmenetileg — számottevő áremelkedést ért el; így a Magyar hitel részvények egészen 828-ig, a Magyar bank részvények pedig egészen 751-ig emelkedtek, mely áremelkedés ugyan nem volt teljesen fentartható. A vezető helyi papírok közül a Budapesti közúti vaspálya és Villamos városi vasúti részvények örvendtek élénk keresetnek és az előbbieket áremelkedése azon körülménnyel hozható összefüggésbe, hogy a társaságnak legutóbbi közlése heti kimutatása rendkívül kedvező adatokat tartalmazott.

Iparvállalati papírok közül a Magyar villamosági részvények, melyek már az előző héten is élénk kereslet tárgyát képezték, beavatott oldalról eszközölt fokozatos vásárlásokra nagyobb áremelkedést értek el. Igen élénk kereslet mutatkozott továbbá az utóbbi napokban Magyar gázizzófény részvények iránt. Keresettek voltak átmenetileg a Magyar vasúti forgalmi részvények, míg egyéb iparvállalati értékek közül leginkább Rimcsurányi vasmű, Magyar kerámiai gyár,

Ujlaki téglagyár, Nasic tannagyár. Magyar cukoripari és Schlick vasöntőde részvények kerültek nagyjából változatlan árfolyamok mellett forgalomba.

Közlekedési papírok közül a felettebb említettek kivül az utóbbi napokban igen élénk érdeklődés mutatkozott Atlantica részvények iránt is.

A sorsjegypiacon Hazai takarékpénztári sorsjegyek a huzás után valamivel alacsonyabb árfolyamon költettek.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak:

	június 1.	június 8.
Magyar hitelrészvény	815 25	823 25
Budapesti közúti vaspálya részv.	750 25	762 75
Magyar villamosági részv.	502 50	514 50
Magyar gázizzófény részvény	784 —	817 —
Atlantica tengerhajózási r.	388 50	306 —

□ **Tenyészszarvasmarha és lódíjazás**
Bégaszentgyörgyön, Zsombolyán és Módoson. A Torontálmegyei Gazdasági Egyesület ez évi június hó 11 én Bégaszentgyörgyön, június 18-án Zsombolyán, június 25-én Módoson tenyészszarvasmarha és lódíjazást tart. Nevezett díjazások az említett községek mindegyikében a vásártéren tartatnak meg délelőtt 9 órai kezdettel. Pénzdíjakon kívül egyes kiváló tenyésztők a torontálmegyei gazdasági egyesület által elismerő oklevelekkel is ki fognak tüntettetni. Az uradalmak és nagytenyésztők pénzdíjakból ki vannak zárva, ezek kitüntetésül a torontálmegyei gazdasági egyesülettől elismerő oklevelet nyernek. A bemutatott állatok megbirálása, valamint az odaítélt díjak kiosztása is, egy e célból alakult szakbizottság által azonnal a helyszínen fog eszközöltetni. Kelt Nagybecskereken, 1911. évi május havában. A Torontálmegyei Gazdasági Egyesület elnöksége.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken tegnapi megtartott heti vásár alkalmával:

buza	50 kgr.	11 — korona
kétszeres		6 —
rozsa		6 —
árpa		7 50
zab		8 50
kukorica (uj)		6 30
repce		11 30
széna I.		7 —
II.		6 —
szalma I.		5 —
II.		5 —
burgonya 1 kgr.		— 10
disznóhús I.		1 80
II.		1 70
marhahús I. 1 kgr.		1 20
II.		1 12
borjúhús I.		1 56
II.		1 60
juhús		1 08
zsir		1 68

Művészet.

* Szoyer Ilona és Márkus Dezső hangversenye. Szoyer Ilona a budapesti operaház művésznője Márkus Dezsőnek az új Népopera igazgatójának a budapesti operaház első karmesterének zongorakísérete mellett f. június hó 29 én, a városi színházban hangversenyt tart. A hangverseny megtarthatása érdekében felkérjük a közönséget, hogy a hangversenyre jegyeit 20 ig Almássy és Szepesy könyv- és zeneműkereskedésébe előjegyezze. Jegyek a hangversenyre a következő árak mellett jegyezhetők elő: a családi páholy 30 kor. földszinti páholy 20 kor. első emeleti páholy 16 kor. másodemeleti páholy 10 kor. zenekari ülés 5 kor. földszinti ülőhelyek 3—4 kor. és 2 kor. 50 fill. Almássy és Szepesy könyvkereskedésében. Vidéki előjegyzések postautalványon is ide intézendők.

* **Vasárnapi könyv.** Az Országos Közművelődési Tanács a felnőttek és a serdülő ifjúság iskolánélküli továbbképzését, gyakorlati oktatását országosan és egységesen szervezte. A Tanács a népművelési akció rendkívüli jelentőségű céljainak szolgálatára hetenként — egyelőre százharminc ezer példányban — ismeretterjesztő, népszerűen oktató, illusztrált füzeteket oszt ki. Ez a füzet a Vasárnapi Könyv, amely cikkeket és képeket közöl az ipari, gazdasági, természettudományi, földrajzi és technikai ismeretekről, az egészség megővéséről, az élelmiszerekről és a táplálkozásról. A Vasárnapi Könyv gyakorlati eszköze lesz az alkohol ellen való küzdelemnek és annak a népfelvilágosító munkának, amely a produktív tudás haladó szellemét általánossá fogja tenni. Azok a városok, községek, hatóságok, testületek és ipari telepek, amelyek ingyenes szétosztás céljából hetenként nagyobb példányszámban ohajtják átvenni a gyakorlati tudásnak ezeket a népszerű füzeit, forduljanak az Országos Közművelődési Tanácshoz (Budapest, Ferenciek-tere 3.).

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Hirdetések.

Ugyen mosott korai
rózsaburgonyát
ajánlatok
Gebr. Göffler Berlin
Friedrichsfelderstr. 41., kéretnek.
615—x.1

Magyar-német nyelvű
hivatalnokot keresek,
aki ügyes levelező és a könyvvitelben
jártassággal bír. — — Ajánlatok az
Első nagybecskereki cukorkagyárnak
Hollaender J. Károlyhoz
címezendők.

610—1.1

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű
közönséget, hogy
Biografomat

egy külön e célra ujonnan átalakított, füstmentes, kellemes helyiségbe
áthelyeztem s azt
f. évi június hó 3-án megnyitottam.

Ezen helyiség a legmodernebb igényeknek megfelelően, színháznak van berendezve.
Szíves pártfogását tisztelettel kéri
a Club-kávéház
Sólyom György, tulajdonosa.

1911. június hó 10. és 11-diki

Műsor:

1. A két felöltő.
2. A francia hadsereg.
3. Elővigyázatos Pali.
4. Elefántvadász.
5. Gyermekei ábránd.
6. Dóra udvarló.
7. A rabló.

Helyárak: Páholyülés 1 K., I. hely 60 f.,
II. hely 40 f., III. hely 30 f.
Gyermekeknek páholyülés 60 f., I. hely 40 f.,
II. hely 30 f., III. hely 20 f.

Előadások minden szombaton d. u. 6 és este 9 órakor, vasárnap d. u. 5, 6 és este 9 órakor.

Csak azoknak a
cigarettafüstöknek

a kik egészségükre való
tekintetből nem sajnálnak
naponta 1-2 fillérrel többet kiadni

Clubspecialité

120 lap 20 fillér

70 " 12 "

Védjegy. 1 doboz (100) hüvely 70 "

Bárki feladja címét egy levelezőlapon

HALÁSZ FERENCNEK
Budapest, VII. Nefelejts utca 4.

kap próbául 2 könyvecskét
ingyen és bérmentve.

Orvosi tanácsra a lapok nyomatlanok
de minden lapocskában benne van
a védjegy és a gyáros aláírása
„MODIANO” viznyomással.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legjobb, legolvasottabb napilap Torontálmegyében.

1911. évi szám. 1911.

613-1.1

Árverési hirdetmény s feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint tükvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár képviseletében a nagybecskereki kir. ügyészség végrehajthatónak, Kerekes Mátyas végrehajtást szenvedő elleni 28 kor. 17 fill. tőkekövetelés s jár. iránt folytatott ügyében, továbbá a Toro itálvarmegyei központi hitelszövetkezet, mint az országos központi hitelszövetkezet tagja javára az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, Nagybecskerek városi 2076. számú tjkvben A. I. 1. sorszámmal 3422/a., 3423/a. hrsz. alatt felvett 2079. öi. számú ház és 125 □-öl beltelek, mely Kerekes Mátyas végrehajtást szenvedő tulajdonát képezi, 2745 kor. kikiáltási árban az 1911. évi július 10-ik napjának d. e. 10 órájkor a kir. törvényszék árverési termében (ajtósz. 25) megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kifizetett birtok a megállapított kikiáltási ár $\frac{1}{2}$ -nél alacsonyabb áron az árverésen el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígéret nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

3. A végreh. novella 21. §-a értelmében a kincstár, mint árverelő bánatpénzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889. évi XXX. t. c. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898. évi XXIII. t. c. alapján alakult központi hitelszövetkezet, a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben, amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, az e §. szerint a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő a telekkönyvi hatóság felhívásának kézhezvételétől 8 nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles.

A most említettek kivül a többi árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-en 3333. szám alatt kelt m. kir. Ig. min. rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átiszolgáltatni és a vevő köteles nyomában a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni. A bánatpénz letétele alól felmentett árverelő azonban a bánatpénz kiegészítésének megfelelő összeget nem köteles letenni.

Ha az árverelő ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és a haladéktalanul folytatandó árverésben részt nem vehet.

Ha az árverés folytatásában senki sem tesz újabb ígéretet, előbb azonban más is árverelt, az ingatlant az által, illetőleg több ily árverelő közül a legtöbbet ígérő által megvettnek kell kijelenteni. Ha ez az ígéret a kikiáltási árt meghaladja, az előbbi bekezdés szabályait kell alkalmazni.

A vevő köteles a vételért 2 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 20 nap alatt, a másodikát ugyanattól a naptól számított negven nap alatt, a minden egyes vételrészlet után az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt, szabályszerű letéti kérvény kapcsán az 1881. évi december hó 6-án 39425. sz. a. kelt rendeletben előírt módon a nagybecskereki kir. adóhivatalnál, mint bírói letétpénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe számított be.

Nagybecskerek, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1911. évi április 21.

Rektorisz,
kir. törvényszéki bíró.

Három nagyobb leánykához

egyszerű, szerény igényű

kisasszony
kerestetik,

ki reggel 8 órától 12 óráig foglalkozik velük.

Cim a kiadóhivatalban.

611-3.1

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1911. évi május hó 1-ső napjától.

ÉRKEZIK.

Nagybecskereki pályaudvarra.	óra perc
Temesvár—Versec—Zombolyáról délelőtt	9:28
Pancsováról délután	5:15
Budapest—Szegedről reggel	6:22
Budapest—Szegedről délután	5:04
Szegedről mótorkocsi délelőtt	9:25
Budapest—Nagykikindáról este	9:45
Szécsányból este	6:40

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.	óra perc
Zsomb.—Versec—Alibunár—Temesvárról este	8:15
Módosról reggel	11:29
Pancsováról reggel	8:27
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon reggel	8:23
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután	4:10
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este	9:34
Szécsányból este	6:29

INDUL.

Nagybecskereki pályaudvarról.	óra perc
Pancsovára délelőtt	8:10
Pancsovára este	7:15
Szeged—Budapestre délelőtt	10:03
Szeged—Budapestre este	7:24
Szegedre mótorkocsi délután	1:12
Nagykikinda—Budapestre reggel	5:10
Zsombolya—Temesvár—Versecre délután	4:15
Temesvár—Versecz—Antalfalva—Pancsova—Alibunárra reggel	3:33
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel	2:26
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt	11:00
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután	5:25
Módosra délelőtt	11:33
Szécsányra reggel	6:31

Temesvár—módosai vonalon.	óra perc
Módosról—Temesvárra délután	2:10
Temesvárról—Módosig délelőtt	11:00

Módos—zsombolyai vonalon.	óra perc
Módosról—Zsombolyára délután	1:40
Zsombolyáról—Módosra délután	5:30

Szécsány—verseci vonalon.	óra perc
Szécsányról—Verseczre minden csütörtök és vasárnapon reggel	5:30

Örökös állást nyerhet bárki havi 500 korona jövedelemmel, ha sorsjegyek részletfizetésre való eladásának képviseletét a Budapesti Erzsébetvárosi Takarékpénztár Részvénytársaságnál Budapest, VII. Károly-körút 13) elvállalja. Szakértelem nem szükséges, mint mellékfolyalkozás is üzhető.

•• Alaptőke 7 millió korona. ••
614-10.1

614-4.1

Kitünő

zongorákat

csakis elsőrendű gyárosoktól tartok állandóan raktáron.

Olcsó árak, részletfizetésre is

régizongorákat ujjakkal cserélek fel s elvállalok mindenemű javítást, hangolást stb.

WEISSER ADON,

orgona-építő és zongorahangoló, a Würth-féle zongoragyár itteni egyedüli képviselője

Nagybecskerek,
Gizella-part 6.

513-10.5

Két szobás butorozott

garçon

lakás

teljesen elkülönítve

kiadó

Deák Ferenc-u. 7

457-x.8

Üzletmegnyitási

612-1.1

Van szerencsém az igen tisztelt közönségnek b. tudomására hozni, hogy a mai napon a „Pest“ szállodával szemben egy teljesen berendezett

Üvegkereskedést

nyitottam. — Raktáron tartok nagyban és kicsinyben porcellán- és üveggészleteket, házi szükségleti tárgyakat, asztal- és függőlámpákat; nagy választék képkerekekben és képkerteléc-eladás. Tábla-üvegeladás. Épületüvegezések. Ablakjavítások.

Kiváló tisztelettel

HIEBER HUGÓ

Nagybecskerek.

Rigósfürdő gyógyhely Nők legforróbb vágya

(Sogdarigós.)

Temesmegyében, a Temesvár—lippi vasuti vonalon, a saroltavári (Charlottenburg) állomástól 7 kilométernyire.

Tanácsos kocsit a vasuti állomáshoz előre megrendelni. — A fürdő fekvése csodásan szép és teljesen pormentes. 565—32

Fürdők: csúsz, köszvény, reuma stb. ellen kitűnők. Szép olcsó szobák, jó és olcsó ellátás.

Idény: szeptember végéig.

Mindennemű bővebb felvilágosítással szolgál.

Gyógyfürdő igazgatóság Rigósfürdő.

Telefonszám: 2. és Telefonszám: 2.

és

Nágee Antal temesvári gyógyszerész. Telefonszám: 322.

Eladom

itt már 42 év óta fennálló, a legjobb hírnevű s a város legforgalmasabb helyén álló

fűszer- és festékárú kereskedésemet

igen előnyös feltételek mellett. Ugyan csak hajlandó volnék azt megfelelő biztosíték ellenében elszámolásra kiadni. 591—14.5

Amend Rezső.

szépnek lenni.

Ezt legkönnyebben érhetik el a 253—20.7 **Hajós-téle**

ARADI IBOLYA-CREME

használatával. Meglepő gyorsan tüntet el szeplőt, májfoltot, bőrvörösséget és mindennemű arctisztatlanságot.

Ara egy tégelynek 1 korona.

1 darab Ibolya-creme szappan 70 fillér, 1 doboz Aradi Ibolya-Hőlgypor 1 kor. 20 fillér, 1 üveg Ibolya-tej 1 korona.

Kapható a készítőnél;

Hajós Arpad gyógyszertárában Arad.

Az ország minden nagyobb gyógyszertárában, drogueriájában és illatszert kereskedésében.

Nagybecskerek: **Melkuhn Dezső** ur drogueriájában.

16888/1911. sz. Torontálvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törvényhatóságánál üresedésben levő központi i noki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni szándékozókat, hogy kérvényeiket az 1883:II t.-c. 1. és 19. §-ában előirt minősítésüket igazoló okmányokkal f. évi **július 3 ig** a vármegye főispánjához címezve, hozzám nyujtsák be.

Az igazolványos altisztekre az 1875: II. t.-c.-ben foglaltak irányadók.

A központi irnok kezdő fizetése 1400 kor. (XI. fiz. oszt. III. fok) és 560 korona lakbér.

Nagybecskerek, 1911. évi június 3.

Az alispán helyett:

Vincehidy, főjegyző.

609—3.2

Urakalmak, mezőgazdák, cséplő-gép tulajdonosok figyelmébe!

Mentőszekevény

cséplőgépekhez, valamint a mentőszekevényhez tartozó összes cikkek külön is kaphatók

Melkuhn Dezső drogueriájában

Nagybecskerek, Hunyadi-(fő-)utca.

Ugyanott az összes állatgyógyászati, gazdasági és fertőtlenítő cikkek is jutányos áron beszerezhetők.

608—324

Páratlan a maga nemében

RUSZÁNDÁ

GYÓGYISZAP FÜRDŐ

BÁRMELY MÁS NEMZETKÖZI FÜRDŐT IS FELÜLMUL

Vasuti-, posta- és távirtda-állomás

Dél-Magyarország, Melencze, (Torontálm.)

Nyitva május hó 15-től szeptember 15 ig.

Négy modernül berendezett 74 szobából álló szállodával.

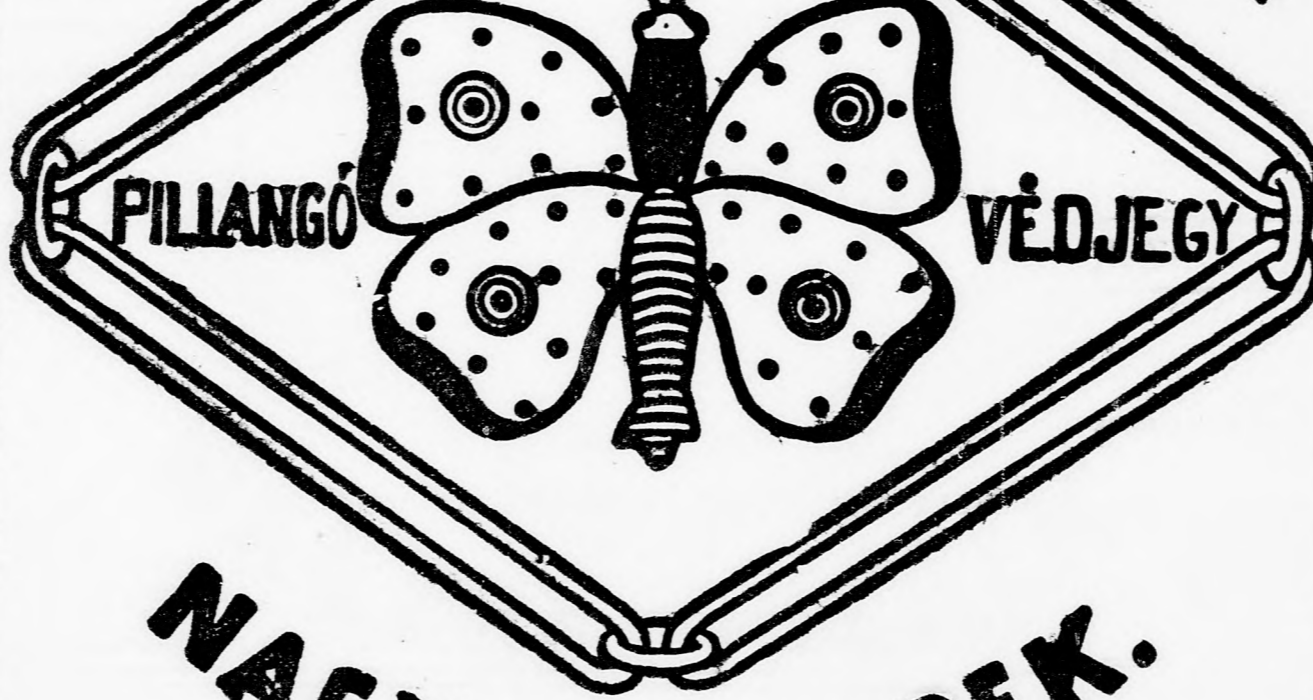
A fürdőn orvosi szaktekintélyek rendelkeznek. Javalva: Köszvény, idült ízületi rheuma, scrophulosis minden alakjában, kenőgyógymódnak ellenálló bőrbetegség, psoriasis és prurigoiban, vérzésben szenvedő nők, idegbetegség, esontbántalmak, Carias Necrosissnál és idült leus bántalmaknál is biztosan gyógyít.

Kitűnő jó magyar konyha, valódi hamisítatlan borok, olvasó- és zongoraterem, tekeasztal és tekepálya, nagy virágos és árnyékos park, padokkal, naponta cigányhangverseny tartatik. — Prospektust kívánatra díjtalanul küld a

(411—7.6)

fürdőigazgatóság.

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

Torontáli cipőkben nagy választék.

Torontáli cipőkben nagy választék.

Benó Testvérek exelótt Kokits A. F.

divat-, rövid-áték- és cipőkereskedés Nagybecskerek.

Labdák, parfümök, harisnyák, ingek, női ruhadiszek, ibolyák és más kalapvirágok, kötött átmeneti kabátok leánykáknak és felnőtteknek.

Postai megrendeléseket a levél kézhez vétele után rögtön és pontosan elintézzük. — Meg nem felelő áruk szivesen visszavétnék.

Külön cipőosztály:

Női R chevro télcipő	K. 6.70	százezer
Női R chevro magas tűzős	K. 7.80	százezer
Férfi erős strapa cipő	K. 7.50	százezer
Férfi R chevro és R box magas	K. 9.—	százezer
Tornacipők fiuknak	K. 3.—	százezer

Barna cipőkben szép választék.

Telefon 201.

Telefon 201.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és alutudózatnak, gyomorzsé és gyomorfű, rögzött székrekedés, májtudózat, vértudó aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e jules háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.— Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valói, ha mindegyik üveg tünteti és a Moll feliratú ónozáttal van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedorzóési szor köszvény, csusz és meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszor.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Főszéküldés

Moll A. gyógyszer. cs. és kir. udvari szállító által

Bécs, I, Tuchlauben 9. szám.

Vidéki megrendelések naponta postautóvált mellett teljesítenek

A raktárban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Rohitsi

Tempel - forrás. Beszavódás, diétikus, adító asztali ital. - Elősegíti az emésztést és anyagcserét.

Styria - Legteljesebb gyógyforrás. - Indikálva: idült gyomorhurutnál, székrekedésnél, Bright-féle vesebajnál, lépdegánatnál, májbajoknál, sárgaságnál, anyagcsere betegségeknek, a légutak hurutos bántalmainál.

Donati - a maga nemében a legzadagabb tartalmu gyógyforrás legerősebb hatással. Főképen indikálva: idült bélhurutnál, obstipatióknál, epekövél, elhízás hajlamnál, oszúsnál és cukorbetegségnél.

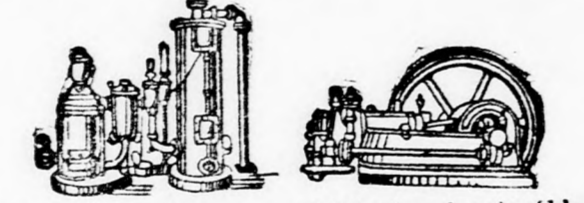
Legdusabb természetes magnézium glaubersósforrás

Kalmár és Engel

Motor és Gépgyar, Budapest.

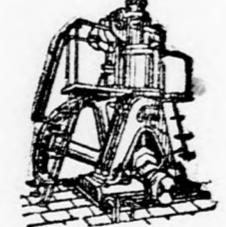
Városi raktár és iroda: GYÁR V. Lipót-Körút 22. VI. Úteg-utca 19.

VILÁGHIRŰ! EREDETI! B E N Z.

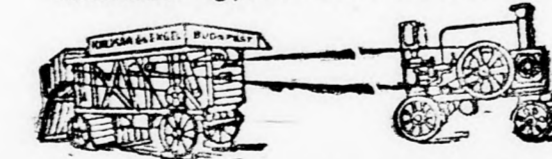

Szivógásmotor telep. - A jelenkor legolcsóbb üzem. „B E N Z” nyersolajmotorok

DIESEL RENDSZER

Elismert legjobb gyártmány. Ajánlja benzín-lokomobilos cséplőkészleteit, melyek bámulatos egyszerű sze kezelűek.

Teljes jótállás, kedvező fizetési feltételek. Készítésvetés és árjegyzék ingyen és bérmentve

Hornyolt fedőcserép

(saját szabadalom) mindig nagy mennyiségben raktáron.

Klein Bernát gőztéglagyárában Nagybecskerek.

Szerszám olaj

literje 48 fillér, 5 kilós bádogganna 4 korona bérmentve.

Szerszám kenőcs,

fekete és sárga kilója 60 fillér, 5 kilós bádogdoboz 4-50 kor. bérmentve.

Keserűsö kilója 20 fill., postacsomag 2-50

Ricinolaj lit. 1-80 kor., postakanna 7-50

Creolin literje 60 fill., „ 5-”

Carbolineum lit. 24 „ „ 3-50

Naphtalin kilója 60 „ „ 3-50

Kék vitriol kilója . . . . . -68

Vaselin kilója 60 fillér, 1 és 2 korona.

Nyersósav, szalamiakszesz s egyéb gazdaságoknál szükségelt droguák jutányosan.

Kovács Sándor drogériája Nagybecskereken.

Telefon 43 522-(6)123

CSÁSZÁRFÜRDŐ

Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, lezaporogtatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, hó- és má-ványfürdők; hőleg-, szénas-vas- és villamosvízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg csuzos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó kura a légzőszervek hurutos esuiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. - Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

212-145 Az Igazgatóság.

Tizezer korona

készpénz lefizetése mellett kapható Nagybecskereken közvetlenül a város mellett egy

14 holdas szőlő.

A vételár hátralevő része évi részletekben törlesztethető. A szőlőt esetleg két parcellában is eladják. - Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

472-x 10

ÚJ TÁTRAFÜRED

Magaslati téli és nyári gyógyhely. Idegesek, hurutosok, vérszegények és lábbadozók részére.

A magas Tatra gőcpontja, 1005 magasságban, fenyőerdő közepén.

Turisztika. (558-10-3) Üdülés.

Elsőrangú zenekar.

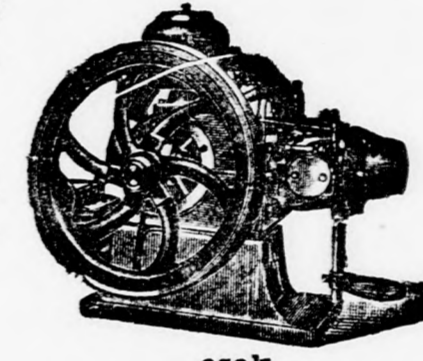
Kitűnő házikonyha saját kezelésben.

Pensió. Mérsékelt árak.

Posta, távirda, interurban telefon és vasút-állomás. Prospektussal a fürdőigazgatóság szolgál.

EREDETI BOLINDER-féle

nyersolajmotorok és nyersolaj locomobilok

Sürgöny-czim: 76-48

Szabóék: 132-50

Telefon.

Szabó Emil és Társánál

kaphatók.

BUDAPEST VI., Teréz-körút 46. szdm.

Benzin motorok Szivógásmotorok. Teljes malomberendezések - Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kérjük a oszímre ügyelni.

M-i-i-1? - Papa megengedte! Hisz' valódi JACOBI-féle Antinicofin-cigarettafüvelek fadóbozban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jeltéssel valódi (138-2632)

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

poticka

egy régióknak bizonyult háziszern, mely már sok év óta legjobb bedorzólesnek bizonyult köszvénynek, oszúsnál és meghűléseknek.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K. 1.40 és K. 2.- és ügyszolván minden gyógyszer-tárban kapható. - Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

TÓTH JÓZSEF

ANOG BÉRFI- ÉS NŐI-SZABÓ

NAGYBECSKEREK

HUNYADI-FŐ-UTCA

16-37.23